

Lehoczky Tivadar Beregvármegye monográfiájának születése*

Németh Péter

A történész, régész, néprajzos, numizmata és természetbúvár Lehoczky Tivadar – végzettségét tekintve jogász, beosztását nézve jogtanácsos – születésének 175., halálának 90. évfordulóján (2005) még egy kerek dátumról kell megemlékeznünk: 2006-ban lesz 125. éve annak, hogy nyomtatásban, Ungvárott megjelent három kötetes fő műve: a „Beregvármegye monographiája.” E könyv jelentőségét még ma is az adja meg, hogy kiadása óta nem született olyan munka, amely Kárpátalja egészének vagy részeinek (Bereg, Máramaros, Ung, Ugocsa) átfogó, részletes történetét levéltári források alapján dolgozta volna fel. Az 1945 után megjelent, címükben összefoglalást ígérő kiadványok zöme pedig propagandisztikus fércmunka. Igaz persze az is, hogy a Trianon után Csehszlovákia részét képező kormányzóság fennállásának két évtizede nélkülözötte a történelmi képzettségű, ott élő magyar vagy ruszin (ukrán) szakembereket, a II. világháború utáni, zömmel az Ungvárott létesített egyetemen dolgozó tanároknak pedig ideológiai ukázok alapján kellett a „tudomány” mezején is teljesíteniük, attól alig-alig térhettek el, de nem is próbálkoztak önállóan gondolkodni. Míg nálunk a mellőzött kiválóságok az alap kutatásba „menekültek”, azaz könyvtárak, levéltárak, múzeumok anyagának a feldolgozását készítették elő, odaát, Kárpátalján a forrásfeltárás igénye minimálissá vált a történelmi berkekben, egyedül a régészetben tapintható ki a változtatás igénye. Sajnos, a helyzet azóta sem javult olyan mértékben, ahogy ez kívánatos volna.

Lehoczky Tivadar fő műve, a „Beregvármegye monographiája” keletkezéséről a Magyar Történelmi Társulat kiegészítéstől (1867) megjelenő folyóirata, a *Századok* évfolyamai adnak számot. Ugyanis az ugyanakkor létrejött Társulat törekedett tagságát vidéken is gyarapítani, a Társulat célkitűzéseit népszerűsíteni, s így került mindjárt a megalakításakor az írógató Lehoczky Tivadar, mint a keleti országrész képviselője a választmány tagjai sorába. (Hasonló célok vezették a

1830 - 1915

* Elhangzott 2005. november 24-én, a Jósa András Múzeumban megtartott Lehoczky-emlékezésen.

szervezőket, amikor az Eger melletti Felnémet plébánosát, Balássy Ferencet az egykori egri kano-
nok, akkor a pesti Központi Papnevelő Intézet rektora, Ipolyi Arnold javaslatára és Haán Lajost Bé-
kés megyéből szintén választmányi tagnak javasolták). A zömmel pest-budaiakból és kolozsváriak-
ból álló vezetőség volt a jogi végzettségű Lehoczky számára „az egyetem bölcsész-kara”, annak el-
lenére, hogy a negyedévente megtartott választmányi ülések jó részén személyesen – hivatali elfog-
laltsága miatt – részt venni nem tudott. Ám a kapcsolatot levelezés útján is folyamatosan tarthatta
a kor legkiválóbb történészeivel, forrásfeltárásban érdemeket szerzett jeles személyekkel. Ez inspi-
ráta Lehoczkyt is arra, hogy kisebb forrásközlésekkel járuljon hozzá mindjárt az első évfolyam si-
keréhez, ahol „Történeti kalászatok” címmel négy kis dolgozattal jelentkezett. (Telegdi Pál sírköve;
a ruszinok Rákóczi melletti 1738. évi tüntetése; Spankau kassai kapitány 1672. évi nyílt parancsa;
adatok Munkács vára történetéhez.) Arról, hogy Lehoczky Bereg vármegye átfogó történetének a
megírására készül, a következő évben (1868) értesülünk, amikor az egyik választmányi ülésről szó-
ló beszámoló hírt ad Lehoczky felolvasásáról (a beregszászi ispotály pecsétjét ismertette), hozzá
füzve kommentárként, hogy hangyaszorgalommal gyűjti az adatokat Bereg vármegye monográfiá-
jához.

A Társulat kebelén belül külön archaeológiai bizottság is működött. Talán ez a tény, továb-
bá a közeli Szabolcs megyében 1868. december 1-én létrejött Régészeti Egylet sikeres működése –
no meg az alapító Jósa Andrással ekkor szövődő kapcsolata, amely később barátsággá mélyült – ar-
ra ösztönözte Lehoczkyt, hogy ő is létrehozza a Bereg megyei régészeti egyletet. Ehhez a döntő el-
határozást a szolvyvai honfoglaló magyar sírjának sikeres felkutatása 1870-ben adhatta volna meg,
azonban a szép idea nem szökkent virágba, nem hozta meg a Bereg megyei Múzeum megalapítását.

A *Századok* 1869-ben már arról számol be, hogy a szerzőnek nagy terjedelmű okmánygyűj-
teménye van, s erre alapozva még az évben be kívánja fejezni a monográfiát. Ez nem történt meg,
de egy év múlva arról olvashatunk, hogy elkészült a megye birtokviszonyait taglaló fejezet, amely
90 sűrűn írt ívből áll. Majd az októberi híradás szerint a történelmi viszonyokat taglaló rész is kész,
összesen 172 ívnyi az a kézirat, amelynek bírálatára kéri fel a Társulatot. A Társulat a választmány
két tagját, a családtörténész Nagy Ivánt és az eltűnt vármegyék kutatásában jeleskedő Pesty Frigyes
kéri fel a mű elolvasására, kritikájára. Nagy Iván véleményét – amelyet 1871 júliusában olvasott fel
a választmány ülésén – nem ismerjük, Pestyét – aki korábban, májusban tette meg észrevételeit –
igen. Ez utóbbi bátran állítja, hogy nagy szorgalommal és a helyszíni adatok felhasználásával ké-
szült olyan munkát tart a kezében, amely akár jelen formájában is megérdemelné a kiadást. A mű
hiányosságai azonban onnan fakadnak, hogy a szerző a haza központi és vidéki levéltáraiban rejlő
Bereg megyei vonatkozású adatokat még fel nem kutatta, amelyekből Pesty sok helységre nézve
konkrét példákkal is szolgált, helyreigazítva a szerző lényegesebb tévedéseit. Végül az éppen meg-
jelenés előtt álló Zichy-okmánytár I. kötetét ajánlja Lehoczky figyelmébe, amelyben a korai időkre
vonatkozóan számos Bereget illető oklevél található.

Pesty Frigyes kritikus véleményének igazságával Lehoczky hamarosan szembesült. 1871-
ben újra választják a választmány tagjává (a 43 szavazatból 40 esett rá, tehát emberi kvalitásait
messzemenően értékelték), s egyúttal Munkács közelsége miatt a Társulat éves Zemplén–ungi vándor-
gyűlésének ún. leleszi bizottságába delegálják. Ugyanis Leleszen, a premontreiek rendházában
őrizték még ekkor e középkorban fontos hiteles hely közép és kora újkori levéltárát, amelynek is-
merete nélkül 7 vármegye (Zemplén, Ung, Bereg, Máramaros, Ugocsa, Szabolcs és Szatmár) hely-
és köztörténetét megírni ma is lehetetlenség. Lehoczkyknak ez a szeptemberi „kiruccanás” nyitja fel
igazán a szemét, megismerkedve a levéltár XVIII. század végi elenchusaival, az ott található bereg-
gi adatok gazdagságával. Azt, hogy hányszor tért vissza Leleszre a Schönborn-uradalom főügyésze

kutatni, nem tudjuk (levelezése kiadatlan), de hogy sokszor élvezhette a premontrei atyák vendég-szeretetét, az bizonyosnak tűnik a megjelent monográfia levéltári jelzetei alapján.

Lehoczky első leleszi útja tudománytörténetileg is fontos, mert elsőként figyelt fel a XV–XVI. századi papíroklevelek vízjeleire, bővítve a történeti segédtudományok vizsgálati körét. Közben persze kapja a kritikákat is, mint például a beregi főispánokról írott (a monográfia részét képező), s a *Századok*ban megjelent dolgozatáról, amelyhez utólag fűzött mentegetőzését kritikusa, Nagy Imre (az Anjou-kori okmánytár egyik kiadója) azzal utasítja vissza, hogy „a kritikus arról ítél, amit lát, s nem vizsgálhatja a magánviszonyokat, és a szerzők lakóhelyeit.”

Sokakat az „oktatás” eme formája végképp elkésérített és tétlenségbe kényszerített volna, Lehoczkyt azonban más fából faragták. 1873-ban arról olvashatunk, hogy írását a szabvány (ti. az ajánlások) szerint „átidomította,” azaz szerkezetileg megváltoztatta (ne feledjük: most van alakulófélben a monográfia-írás módszertana!), sőt, a kamarai levéltárban is kutatni fog. 1875-ben az Országos Levéltárba kutatási engedélyt kaptak között az ő neve is szerepel. Ugyanezen évben a szerző már aláírásokat gyűjt a monográfiára, amelyet a neves pesti kiadó, Aigner jelentet meg, igaz, nem egyszerre, hanem ívenként, 10 krajcáros áron. A következő évben, 1876-ban meg is jelent az első rész (72 nyomtatott oldal), amely a vármegye őskorával, régészeti emlékeivel foglalkozik. Megjelenését az tette időszerűvé, hogy abban az évben Budapest adott helyet a VIII. Nemzetközi Ember-tani és Régészeti Kongresszusnak, amelynek tiszteletére rendezett kiállításon a Lehoczky-gyűjtemény legszebb darabjai is szerepeltek. A könyvecske recenzense a Magyar Nemzeti Múzeum múzeumi őre, a fiatal Hampel József volt, aki kemény kritikával illette a szerzőt. Leginkább azt veti szemére, hogy régészeti munka lévén, nincs benne rajz a leírt tárgyokról, nem szerepelnek az említett halmok, sáncok látképei, metszetei, s végül a régészeti topográfia lényeges elemét képező összesítő térképet sem közölt a szerző, mindezek kétségessé tehetik a megállapításait.

A monográfia kiadása 1877-ben vett fordulatot, amikor június 26-án szeretett vármegyéje, Bereg „közönsége” megbízza Lehoczky Tivadart (a beregi járás egykori főszolgabíróját) a vármegye monográfiájának a megírásával, erre 1000 ft. tiszteletdíjat ajánlva fel, de azzal a kikötéssel, hogy ennek kifizetéséhez a Magyar Történelmi Társulat ajánlása is szükséges. A Társulat a bírálatot felvállalta, s br. Nyáry Jenőt, a neves ásatót és gyűjtőt kérte fel a régészeti rész, Pesty Frigyes pedig a történeti részek elolvasására, írásos véleményezésére. Ők a kész kéziratot 1879 júniusában kapták meg a szerzőtől, a rájuk rótt teendőkkal pedig 1880 februárjára készültek el, legalábbis ekkor tették le bírálataikat a választmány elé. A szerző sem télenkedett e több mint fél év alatt, pótlólag elkészítette a megyében élt, élő művészek, írók életrajzát (ezt a II. kötetbe illesztette), s a megye összes helysége pecséttrajzát (csak a pecsétek leírása, de nem a rajza található az I. kötet végén). A *Századok*ban az utolsó híradás a monográfiáról az a rövid közlés, hogy még az évben a kézirat ki-nyomtatásra Pollacsek Miksa ungvári nyomdatulajdonoshoz került, aki az anyagiak tekintetében valószínűleg a legkedvezőbb ajánlatot tette.

A monográfia – sajnos nem tudjuk, hogy hány példányban – de 1881-ben, három önálló kötetben napvilágot látott, szerzőjének ma is tekintélyt biztosítva. Amikor egy évtizeddel később, a magyar honfoglalás millenniuma tiszteletére létrejött egy központilag támogatott vállalkozás Magyarország Vármegyéi és Városai (MVV) címmel a Kárpát-medence vármegyéi és törvényhatóságú városai múltjának és jelenének egységes közreadására, Bereg vármegye kimaradt az akcióból.

Bizonyára Lehoczky művére hivatkoztak azzal, hogy a vármegye már régen megtette azt, amit a haza követel.¹

Lehoczky Tivadar

A Surányi, Csarnavodai stb. családra vonatkozó adatok a leleszi levéltárból²

Lehoczky Tivadar – amint ez a közreadott dokumentumból nyilvánvaló – A Beregvármegye monographiája című háromkötetes munkájának 1881-ben történt megjelenése után nem tett le arról, hogy munkáját kiegészítse vagy egy újabb kötetben a családtörténet síkján mutassa be a megye birtoklástörténetét a monográfia megjelenését követően gyűjtött okleveles adatokkal. Ez utóbbi elgondolásunkat erősíti, hogy a családok neve alatti kigyűjtésekben a monográfiában megtalálható adatok is vannak. A közreadott iratcsomó a Csarnavodai és a Surányi családra vonatkozó – zömmel a leleszi konvent levéltárból származó – oklevelek kivonatait tartalmazza, azét a Káta nemzetségből származó két családot, amelyek a történeti Bereg megye ma Magyarországhoz tartozó részén laktak (Csaroda és Beregsurány), amely két faluról a nevüket is vették. A közreadott regeszták nem mentik fel a kutatót az eredeti oklevelek tanulmányozása alól, de hála Lehoczky precizitásának, megkönnyítik a kutatást mindazoknak, akik Bereg megye középkori múltjával kívánnak foglalkozni, nem csak e két családdal, de a Kárpátontúli Területi Múzeumban, Ungvárott őrzött nagyszámú elenchus révén a megyében birtokos összes többivel. A közreadott Lehoczky-dokumentum erre az értékes és kiadatlan anyagra kívánja felhívni a kutatók figyelmét.³

Németh Péter

Év nélkül:

Néhai Surányi László fia Gábor átadja s bevallja [az] öt Bodai jogon illető kistárkányi, nagyrozvágyi, örösi, gerepei és bodi [helyesen: bolyi] zemplénmegyei birtokait Móre Gáspár özvegyének jól teljesített gyámságáért. Zemplén

Csarnavodai Surányi Gábor eladja Csarnavoda, Fejércse és Papi helységekben részbirtokait Móre Imrének (27 csomó, 6. k. 398. lap.) Csaroda

Tiltakozása Surányi György özvegye és Anna leányának, Fülöpösi (*Phylpes*) Albert nejének Surányi György ellen hitbére, hozományja és leánynegyed illetőség iránt.

¹ A szerző a *Századok* társulati híradásai alapján állította össze megemlékezését, mert nem volt módja a Kárpátontúli Területi Múzeumban (Ungvár) őrzött Lehoczky-hagyaték (levelezés) helyszíni tanulmányozására. Munkáját megkönnyítette, hogy rendelkezésére állt a folyóirat elektronikus kiadása: *Századok*. A Magyar Történelmi Társulat közlönye 1867–1880. PC CD-ROM. Arcanum, Bp. é.n. – E dolgozat bemutatásával egy időben hangzott el Neumann Tibor beszámolója az általa végzett Bereg megyei középkori oklevél-feltárásokról, amelynek eredménye azóta nyomtatásban is olvasható: Neumann Tibor: Bereg megye hatóságának oklevelei (1299–1526). Szabolcs-szatmár-beregi Szemle Füzetek 3. Szerk. Németh Péter. Nyíregyháza 2006. 147 p.

² A Kárpátontúli Területi Múzeumban őrzött dokumentum leltári száma: V. 805/1–16. Németh Péter emlékezésén túl ezzel a regesztagyűjteménnyel kívánunk tisztelni a 2005-ben 175 éve született Lehoczky Tivadar munkássága előtt.

³ Lehoczky Tivadar a kéziratot (az új jegyzetei alapján) 1898-ban állította össze. Az egyes regeszták elé ceruzával hivatkozássokat (mint pl. III, 188 – utalás a monográfia III. kötetének oldalszámára) vagy településneveket (pl. Csaroda, Fejércse) írt. Ezekkel kívánta jelezni, hogy hova is akarja majd beilleszteni az adott regesztát a monográfia új kiadásában. Megjegyzéseit mi is közöljük a regeszta után. Az ungvári Kárpátontúli Területi Múzeum régésze, Kobály József szerint több hasonló iratcsomó áll a kutatás rendelkezésére, mi ebből csak egyet adunk közre. Az általa átadott kézirat-másolatot számítógépre alkalmazta Istvánovits Mártonné. A birtokosok és a helységek mai magyar nyelvi átírását Németh Péter végezte. (*A szerk.*)

Surányi László ellenmondása a maga és leányai: Zsófia és Fruzsina, úgy Borbála férjezett Bozzási Miklósnénak halmaji (Abaúj m.) beiktatás ügyében.

Gombos György Kóródi Ispán István nevében tiltakozik az ellen, hogy Alagi Ferenc és neje, Prépostvári Sára – mint Surányi Gábor utódai – úgy Borbála, Fruzsina és Zsuzsanna eladhassák s elidegenítsék, Prépostvári Lukács és Kákonyi István pedig megvegyék a Csaholyi-féle birtokokat Csengerjánosi, Újfalu, Angyalos, Sályi, Botpalád, Nagypalád, Kispalád, Sonkád, (Szatmár vm.) Magasliget, Oláhcsaholy, Remeteszeg, Sándor, Györteleke, Tunyog, Nagykocsord, Kiskocsord, Nyírcsaholy, Mátészalka, Meggyes, Gebe és Parasznya helységeiben. Szatmár vm.

1368. Idéztető levél Várdai Tamás fiai Miklós és Domokos, úgy Bákai Bereck (Péter fia) részére Surányi Sebestyén és Konak István ellen.

1400. Kisvárdai Domokos fiai: Mihály és Miklós és Pelbárt egyrésztől, másrésztől pedig Surányi Sebestyén fia György és Zsigmond kiegyeznek Márokon eltulajdonított 24 sertés iránt.

1421. Ugyanezen Várdaiak és Bulcsi István részére Surányi Zsigmond ellen szóló vizsgálati parancs surányi jobbágyain elkövetett hatalmaskodás miatt. [Vö. ZsO. VIII, 576. reg.]

1422. Egyezség Várdai Mihály mester és Miklós, Pelbárt, Bulcsui Konya fia István – másrésztől Surányi Zsigmond közt, a károsítás és erőszakoskodás iránti ügyben. [Vö. ZsO. IX, 976. reg.]

1429. Vizsgálati parancs Csarnavodai István fia Péter, Miklós fia Jakab és Krisogon lelkész és Surányi Zsigmond részére Perényi János ugocsai főispán s még terebesi és bábonyi jobbágyok ellen két bábonyi jobbágyuk elhurcoltatása miatt.

1444. Surányi Zsigmond fia: János és néhai fia Antal özvegye Erzsébet visszavonják ellenmondásukat Erzsébet fiai Pál és György terheinek elvállalásával Szepesi László beiktatása ügyében a Csarnavodai Jakab fiai Miklós és Egyed, és Péter fiai Domokos és László, úgy Surányi Zsigmond fia János fejeircsei birtokát illetőleg. III. 249. Fejeircse

1448. Vizsgálati és intető parancs Keresztúri néhai Keresztúri Heleb fia Tamás és ennek fia Mátyás részére Csarnavodai Krisogon ellen Papifalu és Balazséron zálogul bírt és elfoglalt vagyon iránt, úgy Surányi János ellen ugocsai Keresztúron annak jobbágyain elkövetett vérengzés és fosztogatás miatt. Papi, Halábor

1453. Tiltakozása Surányi Antalnak (kinek atyja volt Péter és anyja volt Csögi Mihály leánya, Anasztázia) és Jánosnak (kinek anyja volt Csögi László leánya, Anna) úgy Albertnek, Tamás fiának. – Csögi László (Imre fia) és Péter (László fia) úgy Ilona Gégén(y)i Péter neje, valamint Csögi (Demeter fiai) Bence és Mihály ellen szolnokmegyei Csögön elkövetett foglalás miatt. Surány

1459. Intető, felhívó és vizsgálató levél néhai Beregi Miklós részére Gúti János és Surányi János ellen kissurányi foglalás miatt; úgy Surányi János ellen amiatt, hogy Papiban 6 elzálogosított jobbágyát elfoglalta, valamint Barabási János és Antal és annak anyja, Anna és Barabási Fülöp özvegye, Margit ellen Beregi Miklósnak Barabáson levő föld és jobbágyai elfoglalása miatt. Kissurány, Barabás [LEHOCZKY 1881. III. 49.]

1459. Beiktató (levél) Kissurányi Antal részére (kinek atyja volt Péter s ennek Mihály), azon kissurányi negyedbirtoknak harmadrészét illetőleg, melyet néhai Kissurányi Péter kissvárdai rokonainak, Mihálynak, Miklósnak és Pelbártnak eladott és most Kissurányi Antalnak Kisvárdai István kalocsai érsek és bíborosnak (ki fia volt Kisvárdai Pelbártnak) ajándékozott.

1466. Vizsgálató és felhívó (levél) Daróci Benedek részére Kisvárdai István érsek és bíboros és fivérei: Miklós és László, Katalin, Miklós és Adviga, László özvegyei, Miklós fiai: Miklós, Aladár, Mátyás és Simon, és László fiai: László és János ellen Darócon dél felől a Daróc patak-nál fekvő negyedbirtokon felül eső azon résznek és Hosszúliget nevű rét elfoglalása miatt, melyet

elődei Daróci Bendek és János a nevezett érseknek elzálogosítottak, valamint bizonyos okiratok kiszolgáltatása miatt; úgyszintén Surányi János, György és Gergely fiai és Anna, Beregi Mihály neje ellen Daróci Benedeknek Surányban és Papiban elfoglalt birtok miatt. Daróc

1468. Surányi János és Pálnak a leleszi konventhez szóló megkeresése iratok kiadása iránt.

1469. Vizsgálató (levél) Kissurányi Péter fia: Antal részére Kisvárdai László ellen kissurányi foglalás miatt. Kissurány

1469. Vizsgálató és felhívó (levél) Kisvárdai Miklós és fivére részére (kiknek atyja volt Miklós) és András (László fia), úgy Daróci János, Márton, Benedek és Miklós részére Csarnavodai Egyed és néhai Domokos fiai: György és János ellen Darócon elfoglalt földek, rétek, erdők, Horgastóhát, Adoma réthát és Bégánytava mezeje elfoglalása és Csarnavodához csatolása miatt; továbbá Surányi János ellen Mikai László, Gergely és Benedek és neje, Ilona ellen amiatt, hogy Kisvárdai féle Kissuránynak nevezett pusztát elfoglalták; valamint Szántói Becski Péter és fiai: Miklós, István, Benedek és László, – Becski László fiai: János és György Szatmár megyei Pete nevű pusztája és Tatárerdeje nevű erdőbirtok elfoglalása miatt; végre Upori László ellen gelénesi birtok elfoglalása miatt. Daróc, Gelénes [A Darócra vonatkozó részre ld. LEHOCZKY 1881. III. 213.]

1471. Surányi János és Pál a leleszi konventtől kiadványokat kérnek.

1472. Intető (levél) Surányi Pál részére (kinek atyja vala Antal és annak Zsigmond), Zsigmond fia János ellen balazséri birtokból való kielégítése és 400 aranyforint megfizetése iránt. Balazsér [LEHOCZKY 1881. III. 46.]

1480. Surányi Pál és György és Nagybéányi János kérnek a leleszi konventtől iratokat zemplénmegyei Bolyban Bolyi Pelbártot illető birtok iránt és Nagybéány, Balazsér, Papifalu és Fejérsére vonatkozó határjárásról szólókat.

1480. Vizsgálató és intető (levél) Surányi Pál és Kölcsei Lajos részére Surányi János és fiai: Gergely és György ellen surányi birtokrészek (kaszáló a Ligeten, Nagy....., .Farkasberkén) elfoglalása miatt, úgy Kölcsei Mikó Márk és Balázs ellen azért, hogy Kölcsei Lajost kölcsei házából és Bakta (Bereg m.) birtokából kivetette. Surány

1480. Vizsgálató és felhívó (levél) Kömlösi Gergely és Tamás és Surányi Pál (atyja volt Antal és ennek Zsigmond) és Szirmai Dénes deák részére, – Viski Orosz Miklós fia Lőrinc ellen Vajnágon és Viborton [?] (Máramarosban) tett foglalás; Bedei Péter özvegye és fiai: János és Miklós iratvisszatartás; Surányi Zsigmond fia: János ellen szintén csarnavodai, lázári, homoki, halmi és kökényesdi birtokait illető iratok visszatartása miatt; nemkülönben Péterfalvai Stupan Gergely ellen a Jakcsi Péter által Dénesnek elzálogosított orosz birtokra vonatkozó iratok megtagadása miatt. III. 187. Csaroda; III. 684. Oroszi

1480. Kölcsei Mikó Márk, Surányi János és magyfalvai Zovárdfi György részére Kölcsei Lajos ellen amiatt, hogy egyik Kölcseben időző jobbágyának jobb karját levágatá és foglalást tett Kölcsen; Surányban a kerítés falait surányi, papi- és barabási jobbágyaival elhányatta és a birtok kuzinrészét is elfoglalta és Kerepeci Oszvald ellen, hogy Zovárdfi verböci jobbágyát bántalmazta. Surány

1480. Vizsgálató parancs Kölcsei Mikó Márk, Surányi János részére, mint fentebb.

1482. Surányi Pál és György tiltakozik Csarnavodai Egyed ellen hamis bevallás miatt, melyet jogai kárára Csarnavoda, Lázár, Homok, Sziget, Sár és Daróc Szatmár megyében, Halmi, Papi, Kökényes, Turc, Bábony és Tamásváralja Ugocsában fekvő birtokára nézve tett. III. 187. Csaroda

1493. Vizsgálató és intéztető (levél) néhai Barabási János fia: Ambrus részére néhai Beregi Gergely, László és Bence és Kissurányi János Cékei János gelénesi tiszte ellen barabási makkból eredő jövedelem elfoglalása miatt.

1494. Ugyanaz Derencsényi Péter néhai Csarnavodai Egyed özvegye, Potenciána, úgy néhai Surányi Antal fia: György és néhai Surányi János fia: szintén György és Szepesi Imre részére – Cékei János gelénesi tiszte ellen Surányban, Csarnavodán és Papifaluban tett foglalások miatt. III, 187. Csaroda

1494. Osztóztató parancs Surányi György részére, (kinek atyja volt Antal, ennek Zsigmond és ennek Sebestyén, ennek Gábor, ennek János, ennek másik Gábor), – úgy – másik György és Sebestyén részére, (kiknek atyjok volt János és ennek Zsigmond) Csarnavoda fele része és Csarnavodai Egyed birtokrésze, úgy Fejércsén, Turcon, Váralján, Bábonyon, Halmiban, Kökényesen és Pástuposztán Ugocsában, nem különben Sár és Daróc és Sziget pusztá Szatmár megyében levő birtokokra nézve. III, 187.

1495. Surányi György megintet bizonyos bevalló embereket.

1498. Vizsgálató (levél) álmosdi Csire Tamás részére – Surányi Jánosét albisi Zólyomi György és Dávid ellen a Pér, Ethel (Közép-Szolnokon), Vértes, Álmosd, Tulogd és Diószeg (Bihar megyében) eltulajdonítás iránt. Surány

1502. Surányi György és Sebestyén és Zovárdfi György özvegye és Kissurányi János meghatalmazása.

1506. Ítéző jelentés Surányi Antal fia György, Derencsényi János és Csarnavodai Egyed özvegye, Potenciána részére.

1509. Atyai Erzsébet, Surányi Pál és Anna, Atyai Ferenc özvegye 110 arany ft-ban elzálogosítják Kerecseni Istvánnak Adonyban, Kerecsenyen, Eszterjénben és Hetyénben levő birtokait. Adony

1509. Surányi Pál özvegye, Atyai Erzsébet elzálogosít Kerecseni Istvánnak Atyában egy jobbágytelket egy pusztával és a vám negyed részével 26 arany forintért. Atya

1509. Surányi Pál özvegye, Erzsébet és Atyai Ferenc özvegye, Anna úgyis, mint néhai Meletei Benedek leányai, Dorottya és Erzsébet nevében, Kerecseny negyedrészt, Adony fele részét, Eszterjén és Hetyén negyedrészt 110 ft-ért zálogba adják Kerecsenyi Istvánnak. Surányi Pál özvegye pedig egy népes és egy pusztá telket, az atyai rév negyed részével 26 ft-ért külön elzálogosít a nevezett Kerecsényi Istvánnak. Adony [LEHOCZKY 1881. III. 9.]

1510. Kiadvány néhai Homoki István leánya Ilonától néhai Surányi György fia Pál részére hatalmaskodás ügyében.

1511. Tiltakoznak Surányi György és Pál, Teremi Albert és János és Csomai Benedek, Ormos Imre és neje Anna ellen Macsolán, Asztély pusztán, Újfaluban és Csomagecsén (Beregben) és Ladarpon [Radalfon] Szatmármegyében tett foglalások s felkérések iránt. Macsola

1513. Ítéltető (levél) Surányi György (János fia) és Pál (György fia, ki Antal fia volt) homoki Szatmár megyei birtokrész iránt. Surány

1515. Kissurányi János özvegye Erzsébet eladja kissurányi birtokát Nagysurányi Pálnak 42 arany ft-ért.

1515. Kissurányi Kelemen (János fia) testvérei György és István nevében is, anyósát, Kissurányi János özvegyét eltiltja a vagyon elidegenítésétől leánya, Anna negyed illetménye kiadásától.

1519. Surányi Ágoston Kóka Gergely közbejöttével elad 2 telket Klacsanon 25 ft-ért (kinek?). Klacsanó [LEHOCZKY 1881. III. 353.]

1519. Megítéltető (levél) Surányi György és Sebestyén részére Surányi György (Antal fia) özvegye Margit ellen Surány, Papi, Balazsér, Fejércse, Turc, Váralja, Bábony, Halmi, Kökényesd, Pást pusztá, Lázár, Daróc, Homok és Sziget pusztá (Szatmárban) levő birtokokra nézve. Surány

1519. Beiktatási irat Surányi György részére csarnavodai és lázári birtokrészre nézve. Csaroda

1519. Bizonyítvány arról, hogy Rozsályi Kun János és Pál, péterfalvai *Chakan* Benedek, Dabólczi [Ung m.] Márton és Zsarolyáni István – letették a tisztító esküt Surányi György és néhai Csamai Bence ellen. Csaroda

1523. Óvástétele Surányi Margit, Lónyai Kata és Farkas és Kristófnak [!] Perényi Gábor ellen a Szobozó [? Szobos, Zemplén m.], Mátyus és Csetfalva helységekbeli részek elfoglalása miatt. Csetfalva [LEHOCZKY 1881. III. 196.]

1523. Elismerése Surányi Margitnak, hogy Surányi György őt kielégítő hitbérré (dotis) nézve Surány, Papi, stb. helységekre nézve. Surány

1523. Surányi Margit átad Surányi Györgynek 10 telket Surányban és egy házat és kúriát. Surány

1524. Csere Surányi Sebestyén és Daróci Pál közt bizonyos birtokrészre nézve Darócon és Fejércsén. Daróc [LEHOCZKY 1881. III. 214.]

1525. Megegyezés Surányi Sebestyén, Derencsényi Pál, anarcsi Tegzes László, csicseri Ormos Imre és Tárkányi László közt csarnavodai, tamásváraljai, halmi-i, kökényesdi, bábonyi, turci és pásti, lázári, daróci és homoki (Szatmár m.) birtokra nézve. Csaroda [LEHOCZKY 1881. III. 187.]

1525. Beiktató (levél) Surányi Sebestyén részére csarnavodai, halmi-i, kökényesdi, bábonyi, váraljai, turci és pásti birtokra nézve. Csaroda

1525. Megegyezés Surányi Sebestyén, Ártándi Tamás és Csarnavodai Kata közt csarnavodai, daróci és homoki (Szatmár) birtokra nézve.

1525. Idéző és intető (levél) Surányi Sebestyén részére Perényi Gábor ellen tamásváraljai foglalás iránt.

1525. Ugyanaz és az ellen csarnavodai Nagy- és Kisrét elfoglalása miatt.

1534. Tiltakozása Surányi Jánosnak (néhai György fia), részben megsemmisíti és visszavonja azon egyezséget és bevallást, melyen Tárkányi Miklós, László és Ferencet Tegzes Lászlóval, néhai Derencsényi Péter fiai: Pál, Lénárd és Péterrel, Ormos Imrével, Vetési Márton özvegye, Zsófiával, Ártándi Istvánnal, Liptai Lénárddal és Liptai Miklós özvegyével, testvéreinek a Csarnavodai Egyed és János birtokaira Csarnavodán, Váralján, Halmiban, Kökényesd, Bábonyi, Turc és Papi, Lázár, Daróc és Homok, Sár pusztá és Sziget (Szatmár) birtokra nézve tett. III, 188. Csaroda

1548. Felhívás Surányi János részére Hetei Kossik Pál, Márton, Albert, András, János és másik Pál, Demjén Ferenc, András és másik Ferenc, Fórizs János, Olasz Pál, István, Mihály és Gáspár, Dancs Pál és Ferenc, Kántor Máté, Hetei Albert, Bernát és Tamás és Hetei Tamás, Pál és Lőrinc ellen papi jobbágyának bántalmazása miatt; úgy Petri Dersfi Ambrus, István és Benedek ellen papi jobbágyok elzavarása stb. miatt. Papi [LEHOCZKY 1881. III. 416.]

1548. Tiltakozása Surányi Jánosnak, Anarcsi Péter ellen, Lázár, Daróc, Homok és Szigetpuszta elfoglalása miatt. Daróc

1549. Surányi János és Miklós elismerik, hogy Brodarics (*Broderith*) Máté és Mecseki Istvántól bizonyos iratokat kaptak.

1549. Idéztető (levél) Dobrókai Palkó Ferenc özvegye, Potenciána és Surányi Sebestyén özvegye, Zsófia (Petri Dersfi Kelemen leányai) részére Németh János özvegye, Anna és Téli György neje, Katalin (Dersfi Máté leányai, kinek atyja volt Kelemen) ellen a Pócspetri, Kisléta, Balkány, Geszteréd, Dada, Nagyfalva, Kisfalva és Beszterec Szabolcs megyei helységekben birtokrészek és negyed-illetmény [leánynegyed] kiadatása iránt. Surány

1549. Tiltó és újon idéztető (levél) Bocándföldi Kovássi Kristóf alperesnek Surányi János és Mihály felperesek ellen hatalmaskodási ügyben.

1549. Felhívás Surányi János részére (kinek fia volt György, ennek János, ennek Zsigmond, ennek Sebestyén és ennek Csarnavodai Gábor), úgy Surányi Miklós részére (kinek atyja volt Sebestyén, ennek János és ennek Zsigmond), – Endrédi Szepesi István fia György, Kerepeci Pelbárt özvegye, Katalin (Szepesi Miklós leánya) és Ilona, Vasadi Selindi János neje (kinek anyja volt Szepesi György) ellen fejeircsei birtokrész kiadatása iránt, melyet elzálogosított Csarnavodai Egyed (kinek atyja volt Jakab, ennek Miklós, ennek István, ennek János és ennek Gábor). Úgy Anarcsi Péter ellen Lázáriban fekvő és zálogul Keresztesi Liptai Miklós özvegye, Erzsébet (kinek atyja volt Csarnavodai Egyed) és Katalin Sztritei Gábor neje (Erzsébet leánya) kezén levő birtokrész kiadatása iránt. Fejeircse

1549. Surányi János tiltakozása Liptai Miklós özvegye, Erzsébet (Csarnavodai Egyed leánya) és Katalin és Lóránd Erzsébet gyermekei ellen Halmi, Kökényesd, Váralja, Turc, Bábony és Papi, úgy Lázáron levő Surányi Sebestyéntől kapott birtokra nézve. Surány

1549. Idéztető (levél) Anarcsi Péter, Csarnavodai Magdolna (Anna leánya, kinek atyja volt Csarnavodai Egyed, ennek Jakab, ennek Miklós, ennek István, ennek János és ennek Gábor), – úgy Kun László (kinek atyja volt László, Katalin fia; kinek atyja volt Csarnavodai Jakab idősb) és Kun Miklós (kinek atyja volt Jakab, ennek szintén idősb Jakab, Csarnavodai id. Katalintól eredő) úgy Kun Imre és János részére (kiknek atyjuk volt Kun Lukács, ennek Kristóf, nevezett Katalin fiai) részére, Surányi János ellen (kinek atyja volt Surányi György, ennek János, ennek Zsigmond, ennek Sebestyén és ennek Gábor, ennek János és ennek ismét Gábor), és Surányi Miklós ellen (kinek atyja volt Sebestyén, ennek János és ennek Zsigmond), bizonyos birtokrészek és negyed-illetmények kiadatása iránt a nevezett helységekben, őket Csarnavodai János után illetvén. III, 188. Csaroda

1550. Idéztető (levél) Erdőteleki György (Márton fia) részére Surányi János ellen a tamásváraljai és kökényesdi birtokrészek kibővítése iránt, melyeket nővérei: Borbála, illyei Kuti Nagy Jánosné, Ilona, Csegedi Pálné és Zsófia, Kétházi Nagy Balázsné Surányi Jánosnak elzálogosítottak. Csaroda

1550. Idéztető (levél) Surányi János és Miklós részére – Kun László, Anarcsi Péter, Beregi Gábor, Újlaki Ferenc és Daróci István, Imre és György ellen iratok kiadatása iránt. Surány

1550. Ugyanez és azok idéztetése Perényi János ellen Váralján és Bábony határában elfoglalt Özfő, másképp Makkosrét, Halmiban a Határéger nevű erdő elfoglalása miatt, úgy Hetei Koszik Pál és Bertalan ellen a papi-i kiserdő elfoglalása miatt.

1550. Idéztető (levél) Perényi Jánostól Surányi János ellen a Jándon fekvő Kelecsen Márky által Gerenda nevű helyről elhajtott sertésnyáj iránt. Jánd

1551. Intető (levél) Sárközújlaki N. részére Surányi János ellen iratok kiadatása miatt, melyek Halmi, Kökényesd, Bábony, Turc és Váralját illetőleg néhai Vasvári *Fekech* Miklós után őt illetik és a huszti várfőnök által Surányi kezébe adattak. Surány

1551. Intető (levél) Kun László ellen (kinek atyja volt László és ennek anyja idősb Csarnavodai Jakab leánya, Dorottya) Kun Miklós (kinek atyja volt ifjabb Jakab, Csarnavodai Dorottya fia) és Kun Imre és János (kiknek atyjuk volt Lukács, ennek Kristóf, Dorottya fia) részére Surányi János ellen a Csarnavodai Gábor utáni birtokrészek Szatmárban és Ugocsában őket illető kiadatása iránt. III, 188. Csaroda

1551. Bejelentése az intésnek rozsályi Kun László, Miklós, Imre és János részére (kik Csarnavodai Dorottyától erednek), az őket Csarnavodai Gábor után illető fentebb nevezett birtokrészek ügyében Surányi János és Miklós ellen. Csaroda

1551. Tiltakozása Surányi János és Miklósnak – Drágfi Zsófia ellen a Csarnavodán elfoglalt rétek és erdők, Nagyrét, Gyertyánszeg, Kalodásrét, Lapostó, Demeterszeg, Keselőszeg és Görbefa nevűek miatt. Csaroda [LEHOCZKY 1881. III. 188.]

1551. Megítélése Sarmasági Borbála részére néhány részbirtokot illetően Sarmaság, Dershida, Száldobágy, Szopor, Gyulakuta, Kiskorond, Kövesd, Sziget, Majád, Remete és Babutelke Közép-Szolnokon és Ipp és Széplakon Krasznán és Surányban. Surány

1551. Surányi János és Miklós eltiltják Perényi Domokost és Jánost Halmi, Váralja és Bábonny helységben tett foglalástól.

1551. Ugyanazok eltiltják Csomaközi Bácsmegyei Benedeket Sár (szatmári) helységbeni részek elfoglalásától. Csaroda

1551. Ugyanazok eltiltják Kerepeci András Asztély és Bulcsu foglalásától.

1553. Surányi Jánosnak bevallja Surányi Borbála a kissurányi pusztát. Surány

1554. Surányi Csarnavodai János és Hetei Simon közötti csarnavodai és hetei birtok iránti kiegyezés. Csaroda [LEHOCZKY 1881. III. 188.]

1559. Surányi Csarnavodai János (kinek atyja volt György, ennek Zsigmond és ennek Sebestyén) tiltakozik Dersfi Zsófia ellen az említett ugocsai birtok bitorlása miatt.

1559. Surányi Zsófia tiltakozik Büdi Mihály ellen az iránt, hogy felkérte és elfoglalta Csarnavoda, Nagysurány, Papi, Balazsér, Fejércse, Asztély, Daróc, Kismuzsaly, Kissurány, Halmi, Turc, Kökényes, Váralja és Bábonny nevű helységben levő birtokokat.

1559. Idéztető (levél) Surányi Csarnavodai János részére Büdi Mihály ellen a Surányi Csarnavodai Miklós után maradt itteni kúria és surányi és papi-i birtokrészek elfoglalása miatt. Csaroda

1560. Csarnavodai Surányi Katalin, Horváth Borbála és Szentiványi Anna és Kovásznai Matuznai Zsuzsanna és Zsófia hajadonok részére bevallja Surányi Zsófia összes birtokát Csarnavoda, Nagysurány, Papi, Balazsér, Kissurány, Fejércse, Asztély, Kismuzsaj két szőlővel, Daróc (2 szőlővel), Halmi, Kökényes, Váralja, Turc, Bábonny és Pást pusztán. III, 188. Csaroda

1560. Surányi János fejércsei birtokának visszaadásáról szóló irat. Fejércse

1560. Meghatalmazás Dersfi Zsófia, Surányi Sebestyén özvegye és Katalin, Matuznai György özvegye és Surányi Zsófia leánya részéről Horváth másképp Polyák Kristóf részére. Surány

1560. Dersfi Zsófia, Surányi Sebestyén özvegye a néhai férjétől maradt fentebb nevezett helységekben birtokokat nővérének Katalinnak, Matuznai György özvegyének és leányai: Anna, Szentiványi Jánosné és Borbála, Horváth Kristófnének és Jakcsi Sebestyén leányainak, úgy Matuznai Györgytől származó leányainak, Zsuzsannának és Zsófiának. III, 188.

1560. Protestál Homoki István deák a maga és neje Komlói Ilona (Gergely leánya) nevében Surányi János ellen, hogy Fejércsére nézve intézést nem tett. Fejércse

1560. Horváth Kristóf, Surányi Katalin, özvegy Matuznai Györgyné és Dersfi Zsófia, Surányi Sebestyén özvegye, Anna, Surányi Józsefné, Borbála, Horváth Kristófné, Katalin leányai Jakcsi Sebestyéntől, és Zsuzsanna és Zsófia, Matuznai Györgytől való leányai nevében tiltakozik Surányi János ellen, nehogy Fejércsére nézve a nevezett rokonai jogait megtagadja.

1561. Tiltató Csarnavodai László (Surányi János fiának) Surányi Katalin ellen a többször nevezett összes beregi és ugocsai birtokok bitorlása miatt. Csaroda

1561. Szerződés Surányi László és nagymihályi Bánfi Gábor közt összes birtokokra nézve.

1562. Tiltató (levél) csarnavodai Surányi László részéről Balassagyarmati Menyhért ellen a lázári, halmi, kökényesdi, tamásváraljai, turci és bábonny és pástpusztai birtokok bitorlása miatt. Csaroda

1563. Csarnavodai Surányi László korának megállapításáról szóló irata.

1563. Surányi Katalin és Zsófia özvegyek megbízása.

1563. Özvegy Surányi Sebestyén Dersfi Zsófia az összes beregi és ugocsai birtokrészt rá vallja nővérére, Katalinra, Matuznai György özvegyére.

1563. E két nővér tiltakozik Surányi László ellen a birtokok eladatása és elidegenítése iránt.
1563. Sztritei Julia és férje, Bácsmegyei Gergely fia István, György és András és Sztritei Bence fia: Zsigmond eltiltják Surányi Lászlót vagyoni elidegenítéstől. Csaroda
1564. A két Surányi nővér (Zsófia és Katalin) megbízást állítanak ki.
1564. Végrendelete Butkai Borbálának, kinek első férje volt [Kistárkányi] Boda Oszvald, második pedig Móré Gáspár, gyermekei Kata, Surányi Lászlóné, Zsófia és István kiskorúak részére összes vagyona és Örös, Nagyrozvágy, Maráza és Kistárkány Zemplénben levő birtokai iránt.
1566. Surányi Csarnavodai László tiltakozik az ugoicsai birtokok és balazséri, és fejeércei részek elfoglalása iránt. Csaroda
1567. Tiltakozása ugyancsak Messer András és Surányi Katalin ellen az ugoicsai birtok használatára és elidegenítése iránt.
1569. Tiltakozása ugyanannak és fia, Gábornak Büdi Mihály főkapitány ellen a nagy- és kissurányi, papi-i és csarnavodai birtokok elfoglalása miatt.
1569. Tiltakozása Surányi Lászlónak kürtösi Messer András (másnéven de Kiskölyköd) és neje, Tegzes Orsolya ellen az ugoicsai birtokrészek elfoglalása miatt.
1569. Tiltakozása Surányi Lászlónak és fia Gábornak – Surányi Anna, Verböci István özvegye, most pedig Bekeő Pál neje azon cselekedete ellen, hogy tudta és beleegyezése nélkül ment ez utóbbi vagyontalan emberhez nőül. (Lelesz, Liber signaturarum folio 156, 157) Verböci István
1569. Csarnavodai Surányi László protestál az ellen, hogy Surányi Katalin, kovászói Matuznai György özvegye leányát, Matuznai Zsuzsannát Salgai Bálint szatmári provizorhoz, vagyontalan emberhez adta nőül, és hogy általa e Salgait a halmi, kökényesdi, váraljai, turci, bábonyi, papi-i, balazséri és fejeércei ősi birtokokba juttatta. III, 188. Csaroda
1571. Daróci Imre tiltakozik Büdi Mihály és Farkas, és Klára, Csapi Ferenc özvegye ellen birtokfoglalás; és Surányi László ellen daróci Bertipusztája elidegenítése ellen. Daróc, Csaroda
1571. Ellenmondása Surányi Katalin (Matuznai özvegye), Jakcsi Anna, rádóci Soós Jánosné, Matuznai Zsuzsanna, Salgay Bálintné és Katalin leányainak bábonyi, váraljai és turci vagyona nézve (ki ellen?) Csaroda
1571. Tiltató (levél) Surányi Katalinnak, Jakcsi Anna és Zsuzsanna és Katalin leányainak Csarodai László ellen néhai Messer Andrásról Halmi, Kökényes, Bábony, Turc és Váralja elfoglalt birtokok iránt.
1571. Jakcsi Anna, Soós Jánosné eltiltja anyját, Surányi Katalint (előbb Jakcsi István, aztán Matuznai György özvegyét) a halmi kúria eladása és Salgait és nejét, Zsuzsannát annak megvételétől.
1571. Egyezés Surányi Csarnavodai László és Tegzes Ferenc közt az ugoicsai birtok iránt.
1571. Csarnavodai Lászlónak visszakérő irata az ugoicsai birtok iránt.
1571. Ítélet Surányi Csarnavodai László egyrészről és adójáni Rátoni Pál közt másfelől felperesek és Surányi Katalin (Matuznai özvegye) alperes közti perben a Csarodai László féle ugoicsai birtokra nézve.
1572. Surányi Matuznai Katalin tiltakozik Surányi László ellen az ugoicsai birtok letartóztatása iránt.
1573. Csarnavodai Gábor (Surányi László fia) protestál Daróci Szerafin ellen a beregi és ugoicsai birtokrészek bitorlása ellen. Csaroda
1574. Salgay Bálint Surányi Matuznai Katalin nevében tiltakozik Daróci Szerafin ellen a miatt, hogy a Balazséron 5 jobbágytelket elfoglalt. Balazsér
1574. Daróci Szerafinnak felhívása és intetője – Kölcsei Gáspár, Szalai Simon, Kölcsei János, Hetei Pál, Daróci István, Bégányi Pál és Butkai Borbála mint Csarodai László kiskorú fia

Gábor és leányai: Borbála és Klára végrendeleti gyámjai ellen a beregi és ugoicsai birtokok rossz kezelése miatt. Csaroda

1574. Daróczi Szerafin felhívása, mint néhai Surányi László végrendelete végrehajtójának s gyámjának, – Butkai Borbála ellen a lászári, daróci és homoki birtokra vonatkozó iratok kiadása iránt. Daróc

1574. Vizsgálatrendelő irata Butkai Borbála, Móré György özvegye, mint Surányi László árvái s unokái gyámánya részére Daróci Szerafin ellen rossz gyámi kezelés miatt.

1577. Salgai Bálint neje Matuznai Zsuzsanna nevében és Matuznai Gábor fia Imre nevében eltiltja Matuznai Pál fiát, Gedeont egy kaszonyi és surányi jobbágytelek eladásától és Daróci Szerafint annak megvételtől.

1577. Surányi Borbála nagymihályi Pongrác Dénes neje néhai Surányi Csarnavodai László leánya megbízólevele. Csaroda

1578. Butkai Borbála tiltakozása Salgai Bálint és neje, Zsuzsanna ellen a Surányi-féle összes beregi és ugoicsai birtokrészek bitorlása iránt. Surány

1578. Surányi Csarnavodai Gábor és Butkai Borbála protestálnak Salgai Bálint ellen a Surányi-féle birtokok bitorlása iránt.

1580. Surányi Gábor felmenti Butkai Borbálát a gyámságtól.

1580. Vizsgáló Pongrác Dénes részére Butkai Borbála ellen a hozomány iránt.

1582. Tiltakozása és perújítása Kölcei Gáspárnak – Butkai Borbála, mint Surányi László gyermekei volt gyámjának birtokrészek iránt.

1583. Végrendelkezése Surányi (László fia) Gábornak (Surányi Lászlónak Boda Katalintól született) a beregi, szatmári és ugoicsai birtokrészek iránt.

1585. Tiltakozása Surányi Klára Alagi István nejének (néhai Surányi László leányának) Prépostvári Bálint ellen a surányi, csarnavodai, balazséri, márokpapi-i, fejtérsei, halmi-i, kökényesdi, váraljai, turci, bábonyi és pásti birtokok elidegenítése vagy átíratása iránt.

1585. Ellenmondása Tarnóci Jánosnak Surányi Gábor, Boda Zsófia Belágyi Gáspárné (néhai Boda Oszvald leánya), Klára Alagi Istvánné (Surányi László leánya) nevében Joó János és Tibor ellen királyi felkérés ügyében.

1585. Palágyi Gáspár és neje Boda Zsófia protestálnak Surányi Gábor ellen a gerebsei, örösi, nagyrozvágyi, kistárkányi, marázai, és pusztafalvi (Zemplén) birtokok elidegenítése iránt.

1585. Körösbányai Móré Imre részére, Surányi Klára, Alagi István özvegye mint fia, Menyhárt gyámja megbízása.

1590. Visszaűző, ellentálló irata Surányi Csarnavodai Gáspárnak és Boda Zsófiának – Ödönfi László ellen a kistárkányi, nagyrozvágyi, örösi, gerepsei, marázai, bodolópusztai, keresztúri és zábrági birtokok beiktatása ügyében. Csaroda

1591. Surányi Gábor és neje, Prépostvári Borbála ügyvédvallása?

1591. Közös bevallás Alagi István özvegye, Surányi Klára és Alagi Ferenc közt a kemecei, várdai birtok, a papi és kéki szőlők és kerekhegyi (Szabolcs) birtok iránt.

1591. Vizsgáló parancs Büdi Mihály részére Püspöki Ferenc és Surányi Gergely ellen a Surányi-féle birtok iránt.

1592. Ítéleti irat a Kaszaházi Joó Balázs fia János királyi ügyek igazgatója felperes és várdai Szokoly és Várdai Katalin, Telegdi Pál neje (Kisvárdai Miklós leánya), Surányi Klára, Alagi István özvegye, fia Menyhárt gyámánya, Erzsébet, Palaticz Györgyné és Dorottya, Horváth Mihályné, néhai Surányi István fiai Gáspár és István (kiknek anyjok volt Várdai Ambrus leánya Klára) alperesek elleni perben Tuzsér és Bakta (szabolcsi), és Agárd (zempléni) birtokokat illetőleg.

1592. Surányi Klára, Alagi István özvegye fivére Móré Imrének bevall egy népes és 2 pusztateltket Gerepsén ideiglenesen.

1592. Surányi Klára, mint fia, Alagi Menyhért gyámja ellenmond Surányi Gábornak a surányi, csarnavodai, papi-i, fejeircsei, asztélyi, és balazséri birtokok elidegenítésének és Prépostvári Borbálának, hogy azokat átvegye.

1592. Surányi Gábor és neje, Prépostvári Borbála ügyvédet vallanak?

1592. Szántai Tamás, Boda Zsófiának, néhai Palágyi Gáspár özvegyének szolgálja Surányi Klára és Alagi Menyhért nevében ellentmond Surányi Gábornak a kistárkányi részirtokok elidegenítése és Prépostvári Borbála ellen annak átvétele iránt.

1592. Surányi Klára volt Bornemisza Máté neje.

1592. Tasi Ádám György fia Gergely, kisvárdai Szokoly Miklós szolgálja kivont karddal ellentmond és ellenáll ura Szokoly Miklós, Alagi Ferenc, Serédi Gáspár és István, Várdai Katalin, Tegledi Pál özvegye, Surányi Klára Alagi István özvegye, mint Alagi Menyhért gyámja, Serédi Erzsébet Palaticz Györgyné, Serédi Dorottya Horváth Mihályné (másképp Nyüvedy) Tuzsér elfoglalása iránti perben.

1592. Ilki János, Döbröközi János szolgálja, Kaszaházi Joó János nevében eltiltja Szokoly Miklóst, Alagi Ferencet, Serédi Györgyöt és Istvánt a fentebb nevezett nőket a tuzséri birtok bitorlásától. Tuzsér

1592. Szerződés Surányi Csarnavodai Gábor és neje Prépostvári Borbála közt a surányi, csarnavodai, fejeircsei, asztélyi, papi-i és balazséri birtokra nézve.

1592. Surányi Gábor egy telket Csarnavodán átírat 300 ft-ért Zarándi Péterre. Csaroda

1593. Visszaűző írása Surányi Klárának, Szokoly Miklósnak, Serédi Gáspár és Istvánnak, Várdai Katalinnak és Alagi Menyhértnak – Joó János ellen tuzséri birtoklása ügyében.

1596. Csere Surányi Gábor és Bácsmegyei László és Csomai Ilona közt halmi-i és álmosdi birtokrészek iránt. Surány

1596. Surányi Gábor elzálogosítja Kistárkány, Maráza, Nagyrozvágy, Örös, Gerepse és Bódolpusztán levő birtokait 225 magyar forintért nagymihályi Bánfi Györgynének. Surány

1598. Egyesség és osztály Prépostvári István (néhai Bálint fia), Borbála Surányi Gáborné, Sára Alagi Ferencné a csaholyi birtokra nézve. Surány

1598. Osztálylevelél Surányi Csarnavodai Prépostvári Borbála, Csarnavodai Gáborné és Prépostvári Sára, Alagi Ferencné egyrésztől és Prépostvári István közt a csengeri, mátészalkai, csengerjánosi, újfalui, sályi, angyalosi, györgyteleki, tunyogi, nagy- és kiskocsordi, sándori, remeteszegei, csaholyi, gebei, meggyesi, parasznyai, ilki, nagy- és kispaládi, botpaládi, sonkádi és magasligeti Szatmár megyei, úgy csaholyi, középső-oláhcsaholyi, felső-oláhcsaholyi és zölcei (Közép-Szolnok m.) birtokokra nézve. Surány

1598. Egyezség Surányi Klára és Gábor közt a csarnavodai, papi-i, surányi, fejeircsei, asztélyi, balazséri, kissurányipusztai, halmi-i, turci, bábonyi, kökényesdi, váraljai és pásti birtokokra nézve.

1564. Intető és perbehívó írat Szepesi Katalin részéről csarnavodai Surányi László ellen azon ügyben, mely Surányi János (László atyja) felperes és Katalin és György fivérek, úgy kezeli Ilona, vasadi Seléndi János neje alperesek közt a néhai Szepesi György fejeircsei birtoka iránt keletkezett. Fejeircse

1612. Surányi Csarnavodai Eufrozina, bacsikai Anarcsi Györgyné (Surányi Gábor leánya) protestál Alagi Ferenc és Prépostvári Sára ellen, a Csarnavodai Borbála gyámságáról való le nem mondás miatt. Csaroda

1615. Surányi Eufrozina Anarcsi Györgyné bevall egy házat és telket Kökényesden Syro Péternek és neje, Pethe Margitnak.

1616. Surányi Eufrozina protestál osztópáni Perneszi Gábor, Surányi Borbála, Telegdi Gáspár és Surányi Zsuzsanna ellen a halmi kúria iránt köztük keletkezett egyezkedés ellen.

1616. Lapispataki Segnyei Magdolna és férje, figei Csató Péter eladnak egy telket Nagyrozvágyon devecseri Bornemisza Máté és neje, Surányi Klárának 70 ft-ért.

1616. Surányi Klára és férje Bornemisza Máté vesznek egy telket Nagyrozvágyon Csató Szeréntől.

1617. Surányi Borbála vesz Perneszi Gábortól Szinerváralján egy telket és öt szőlőt ezer ft-ért.

1617. Surányi Csarodai Eufrozinára irat Anarcsi György egy házat és kúriát Szatmár mezővárosban 600 ft-ért. Csaroda

1617. Surányi Borbála Perneszi Gáborné, Eufrozina Anarcsi Györgyné és Zsuzsanna Telegdi Gáspárné tiltakoznak Prépostvári Sára ellen a Prépostvári Zsigmonddal a csaholyi birtok iránt kötött egyezkedés iránt.

1617. Surányi Klára és férje Bornemisza Máté zálogba vesz Alagi Menyhértől Tason egy telket 700 ft-ért (pro septemgentis fl.).

1617. Ugyancsak Alagi Menyhértől Tállyán két szőlőt vesznek zálogba kétezer ft-ért.

1617. Ugyancsak egy másik szőlőt Alaghytól Tállyán ezer ft-ért.

1622. Lippai Bene Mihály fia László (kinek anyja volt Segnyei Borbála) Segnyei Magda Cakó Ferencné terhére is zálogba ad egy puszta-telket Varga Imre Surányi Klára jobbágya szomszédságában Gerepsén 40 ft-ért Helmecei András deáknak.

1624. Alagi Menyhért visszavonja megegyezését, melyet Bornemisza Katával Perényi Györgyné, Bornemissza Anna Kellemesi Zsigmondnéval és Bornemissza Erzsébet Lónyai Menyhértnéval (Surányi Klára előbb Alagi István, majd Bornemisza Máté leányaival) kötött a családi birtokokra nézve.

1612. Megkeresése a konventhez Bácsmegyei Lászlónak és neje Csomai Ilonának a Surányi Gáborral Almás és Halmaj iránt kötött záloglevél kiadása iránt.

1625. Csarnavodai Surányi Borbála (Surányi Gábor leánya) férjére, Perneszi Gáborra írta 3000 ft-ért a halmi és surányi birtokait.

1625. Surányi Borbála és Perneszi Gábor protestálnak Telegdi Gáspár ellen halmi és surányi némely részirtok elidegenítése ellen. [LEHOCZKY 1881. III. 704.]

1635. Vizsgáló (levél) Bogdányi János részére Salgai Katalin Perényi Gáborné ellen amiatt, hogy ...-i Horváth másképp Polyák Katalin teteme temetetlen. De ő népével a bogdányi kúriába és jószágba tört erőszakosan; valamint a Horváth Kata végrendelkezése iránt, melyben Bogdányi e neje Soklyai Szabó Zsuzsanna hajadon részére illetéktelenül kedvezett.

1638. Tiltatója Perneszi Erzsébetnek, kinek első férje Lónyai András, második pedig osztrák Bokor István volt (ki Perneszi Gábortól és Bátori Zsófiától született), Nyári István ellen, amiatt, hogy bizonyos a várdai várban letett ékszereket Dessewffy Klára Perneszi Gábor özvegyének és fia ifjabb Perneszi Gábor nejeének (ki Surányi Borbálától, mint 2-dik nejétől született) kiadni nem akarja.

1651. Vizsgáló (levél) Kállay Klára, Perényi Zsigmondné részére az iránt, hogy Bornemisza Máté és neje Surányi Klára minő ingó vagyont és szőlőket hagyott s hogy gyermekei felosszák-e azokat magok közt? Csaroda

1651. Perneszi Gábor a maga és gyermekei Perneszi Borbála és Mária és Zsigmond nevében eltiltja Telegdi Istvánt a csengeri, halmi és surányi birtokok elidegenítésétől és másokat azok megvételeitől.

1653. Kállay Klára Perényi Zsigmondné – meginteti Perényi Gábort, Csáky Lászlót és Kállay Zsuzsánát (nővérét), hogy a surányi birtokért járó összeget fizetni el ne mulasszák.

1640. Telegdi (Gáspár fia) István (anyja Surányi Zsuzsána) ügyvédet vall.

1679. Vizsgálató (levél) ifj. Újfalusi Zsigmond részéről aziránt, hogy Berényi György, id. Kellemesi Zsigmond és Lónyay Menyhért nejeik nővérei valának Bornemisza Máriának Surányi Kláráról, hogy osztzkodtak, hogy Újfalusi Zsigmond nagyrozvágyi kúriát és Beregben s Ugocsában bizonyos birtokokat kapott s Lónyai ? után nyugodtan bír.

1749. Longer Antal, a máramarosi kerület királyi ügyésze ellentmond némely emberek beiktatásának Dabolcon és Almáson, úgy Fogarasi Zsigmond részére Csedregen és Csepében levő birtokra nézve és a Veléte, Forgolyán, Tivadar(falva), Farkasfalva, Bökény, Sásvár, Hetény, Keresztúr, Péterfalva, Csatófalva, Andrásfalva és Bonyhádon [helyesen: Bodnyán] történendő beiktatására nézve és melyek Kismuzsalyon kívül (mi Oroszi családé) Surányi másképp Csarnavodai Gábor családjától erednek. III, 180. Muzsaly, Borsova

1757. Ellenmondása Dolinai (Gábor fia) Miklósnak, másképp Drájkocinak (anyja tasnádszántói Becszy Zsigmond leánya, Julianna), fia Zsigmond (vajai Ibrányi Zsófiától) Csomaközi Péter fia Soklyói Szabó Bálinttól és Matuznai György leányától, Zsófiától, illetve Surányi Katalintól eredő s a többi érdekeltnek az Eötvös Sándor és érdekeltjeinek Kaszonyban, Szernyén és Rafajna-újfaluban történt beiktatása ellen. III, 339. Surány, Kaszony

1807. Átiratása Borsos István részére Krasznai bizonyítványnak bizonyos zálogösszeg és telekről, mely Tyukodi György, Szabó Monus, Szabó Gergely özvegye Surányi Sáránál van s mely összeget nekik Kis János és Kovács János nádudvari lakosok 60 frt-ban kifizettek.

Irodalom

ZsO.

Zsigmondkori oklevéltár. I–II. (1387–1410) Összeállította Mályusz Elemér. Budapest 1951–1958.; III–VII. (1411–1420) Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette Borsa Iván. Budapest 1993–2001.; VIII–IX. (1421–1422) Borsa Iván – C. Tóth Norbert. Budapest 2003–2004. Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1., 3–4., 22., 25., 27., 32., 37., 39. és 41.)

LEHOCZKY 1881.

Lehoczky Tivadar: Beregvármegye monographiája I–III. Munkács 1881.